

РЕШЕНИЕ

№ 316

гр. София, 18.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 29.07.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **3847** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл.87 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 във вр.с ал.1, т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. Х., гражданин на А., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], етническа принадлежност – пащун, религия мюсюлманин-сунит, семейно положение – неженен, понастоящем с адрес: Централен Софийски затвор – [населено място], [улица], срещу Решение № 814/17.03.2021 г., издадено от Заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците, с което е отхвърлена молбата на оспорващия за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, немотивирано, постановено в противоречие с административно-производствените правила и материалния закон, като счита, че за него са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. В с.з. жалбоподателят се явява лично, поддържа жалбата и моли преписката да се върне на административния орган с указания да му бъде предоставен статут в Република България.

Ответникът – Заместник-председателят на ДАБ, в с.з. се представлява от юрисконсулт К., който оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Счита, че не са налице предпоставките на чл.8 и чл.9 ЗУБ, предвид обстоятелството, че по отношение на жалбоподателя има издадена присъда по чл.152 от Наказателния кодекс, както и с оглед негово заявление, че не желае да остане на територията на Република България. С. градска прокуратура се представлява от прокурор К., който моли Съда на отхвърли

депозиранията жалба.

Административен съд - София град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба за предоставяне на международна закрила вх.№ РД09-ВР-147/27.02.2019 г. на РПЦ – С., отдел ПМЗ –[жк]от М. Х., [дата на раждане] в [населено място], А., гражданин на А., етническа принадлежност – пашун, религия – мюсюлманин-сунит, семейно положение неженен, ЛНЧ: [ЕГН]. Самоличността му е установена въз основа на подписана декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ.

Установява се, че с Решение № ДВР-3015/19.04.2019 г. на Интервюиращ орган на ДАБ е образувано производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила на М. Х.. С Решение № 13184/21.10.2019 г. на решаващ орган на ДАБ при МС производството е прекратено поради отказ на предполагаемата държава-членка да поеме отговорност за чужденеца и производството по молбата на афганистанския гражданин за предоставяне на международна закрила в Република България е продължено.

С Решение № 6409/22.10.2019 г. на Председателя на ДАБ на М. Х. е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. Решението е връчено лично на чужденеца и обжалвано пред АССГ, който с Решение № 110 от 07.01.2020 г., постановено по адм.дело № 12844/2019 г. е отхвърлил жалбата. Решението на АССГ е обжалвано пред ВАС, който с Решение № 13688 от 04.11.2020 г. отменя решението на АССГ и отменя Решение № 6409/22.10.2019 г. на Председателя на ДАБ и връща административната преписка на административния орган със задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона.

При регистрацията чужденецът е декларирал, че е [дата на раждане] и поради тази причина е прието, че същият принадлежи към "уязвима група" по смисъла на ЗУБ, бил е със статус "непридружен непълнолетен", разполагащ с право на безвъзмездна правна помощ от адвокат от Националното бюро за правна помощ. Към 07.01.2020 г. М. Х. е навършил 18 години и е пълнолетен. В тази връзка административният орган е приел, че не са налице обстоятелства същият да принадлежи към "уязвима група", поради което на същия не е назначен адвокат след 07.01.2020 г. Това обстоятелство е разяснено на М. Х. в хода на проведеното му интервю на 26.01.2021 г.

От административната преписка се установява, че чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на език "дари", в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично. Съставена е Е. дактилоскопна карта с референтен номер: ВР109С1604190001. ВР105С1902270002. Във връзка с образуваното производство е изискано и становище на ДАНС, в отговор на което с писмо от 08.04.2019 г. е посочено, че ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на жалбоподателя, в случай че отговаря на изискванията и условията по ЗУБ (л.96).

В изпълнение на указанията, дадени с отменителното решение, административният орган е изискал и информация от Централен Софийски затвор дали към 09.12.2020 г. М. Х. е задържан и на какво правно основание. От ГД "Изпълнение на наказанията",

Затвора-гр.С. е представен отговор, съгласно, който М. Х. е постъпил в затвора на 20.06.2020 г., като към 21.12.2020 г. е настанен в група за обвиняеми и подсъдими лица – чужди лица. Същият е бил настанен в Затвора-гр.С. на основание наложена мярка за неотклонение "Задържане под стража" и разпореждане на СРП по ДП № 646/2020 г. от 18.06.2020 г. за престъпление по чл.152 от НК.

В хода на административното производство с молителя са проведени две интервюта, обективирани в Протокол от проведено интервю рег.№ 501075/21.10.2019 г. и в Протокол от проведено интервю рег.№ 501075/26.01.2021 г.

По време на интервюто, проведено на 21.10.2019 г., М. Х. мотивира молбата си за получаване на международна закрила заради проблеми, които имал в А., създавани от негови врагове. Разказва, че докато неговият баща е бил жив, той е посещавал училище, а след това започва работа. Първоначално живеели в провинция Б.. Допълва, че дядо му е имал много земи, но след смъртта му, възникнали проблеми относно земята с първи братовчеди на баща му. Тези проблеми започнали преди много години, като същите са оценени от молителя като "вражда". След смъртта на баща му, проблемите с тези земи се отразили на кандидата. Допълва, че първите му братовчеди на баща му, отправяли заплахи спрямо семейството му, че ако не се откаже от претенциите си за тези земи, няма да бъде оставен на мира. Поради тази причина цялото семейство оставило всичко и се преместило в [населено място], където вече се чувствали спокойно. Чужденецът излага твърдения, че лично не е бил заплашван и лично не е оказвано насилие. Не е имал проблеми поради етническата си принадлежност или изповядваната от него религия. Не е членувал в политически партии или организации. Не е имал проблеми с армията, полицията или други официални власти в А.. Не е бил арестуван, съден или осъждан в държавата му по произход.

По време на проведеното след задължителните указания на ВАС, интервю на 26.01.2021 г., М. Х. е потвърдил вече представената си бежанска история, като заявява като ново обстоятелство – наличието на негова оригинална лична карта, която се е намирала в дома му в А., и че същата доказва, че той е непълнолетен. От текста на превода на личната карта в хода на административното производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата му за закрила, през 2017 г., молителят е изглеждал на 14 години. Посочено е, че при регистрацията си М. Х. е заявил дата на раждане 7-ми януари. В тази връзка, административният орган стига до извода, че дори да бъде прието, че представената лична карта е оригинална, то кандидатът е [дата на раждане], и следователно към 26.01.2021 г. е пълнолетен. Но предвид установените правила за промяна на лични данни на чуждестранни граждани, подали молба за получаване на международна закрила в ДАБ и това, че чужденецът не е представил оригинал на личната си карта, е прието, че същият е [дата на раждане], датата заявена от него при регистрирането му в ДАБ.

По подадената молба за закрила е изготвено Становище рег.№ 501075/02.02.2021 г. от старши експерт в отдел ПМЗ-"Военна рампа" в РПЦ-С., с което след преценка на доказателствата по административната преписка е предложено на чужденеца да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В хода на административното производство е приета Справка вх.№ МД-44/22.01.20221 г. (л.10), която е подробно обсъдена от административния орган в издадения от него акт.

При тази фактическа обстановка е постановено обжалваното решение, с което е

отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут поради липса на материалноправните основания за това. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в А. показва наличие на спорадични инциденти и бомбени атентати. Въпреки това обстановката по сигурността в страната сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл.8, ал.1 ЗУБ. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер, спрямо М. Х. няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. В хода на административното производство, административният орган не е установил факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателя. От анализа на фактическите обстоятелства, както и от изявленията на чужденеца по време на проведените интервюта налага извода, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за мигрант.

Решаващият орган е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като М. Х. не е бил принуден да напусне А. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Административният орган е приел, че в случая спрямо него не е налице заплаха, поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата му по произход.

Посочените лични мотиви на молителя не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Административният орган е приел, че по отношение на разпоредбата на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, където административният орган се произнася в условията на оперативна самостоятелност, посочените от чужденеца лични мотиви за желанието му да получи статут и да замине в Европа, не се оценяват като хуманитарни с оглед предоставянето на хуманитарен статут.

В хода на съдебното производство се представиха от страна на ответника: справка относно Ислямска република А., относно общото положение в страната, актуалната политическа и икономическа обстановка, издадена от дирекция "Международна дейност" при ДАБ.

При така установеното по фактите Съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена в срок от надлежно лице и при наличието на правен интерес от оспорване на акта.

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Заместник-председателят на агенцията, съгласно представена по делото Заповед № РД05-803/14.12.2020 г. на Председателя на ДАБ, издадена на основание чл.52 ЗУБ, с която на Заместник-председателя са делегирани правомощията по чл.48, ал.1, т.1 и чл.48, ал.1, т.2, т.3 и т.4 ЗУБ (л.14).

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ.

При издаването на акта е спазена предвидената в закона форма, изложени са мотиви от фактическа и правна страна.

Съгласно чл.1а, ал.2 ЗУБ международната закрила включва предоставянето на статут

на бежанец или на хуманитарен статут. Чл.8, ал.1 от закона определя предпоставките, при наличието на които може и следва да се предостави статут на бежанец, а именно "Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея". Предпоставките включват: основателни опасения от преследване въз основа на някои от признаците – раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група; въз основа на това да се намира извън държавата си по произход и най-накрая да не може или да не желае да се ползва от закрилата на държавата по произход.

Разпоредбата на чл.9 ЗУБ определя предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, а именно "Хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец" и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция, или 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Във връзка с така посоченото и във връзка със събраните по делото доказателства, включително изнесената лична история на жалбоподателя при направеното от него интервю, Съдът намира, че административният орган законосъобразно е достигнал до извода за липса на предпоставките за предоставянето на статут на бежанец и за предоставянето на хуманитарен статут.

Не са налице материалноправните предпоставки по чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец по отношение на жалбоподателя, тъй като изнесените от него факти не обосновават основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение. В проведеното интервю, както и от събраните доказателства не се установява да е имало конкретна заплаха и той да е бил преследван. Още повече, че самият жалбоподател изрично посочва, че лично не е бил преследван въз основа на някои и от посочените признаци и в частност по признак религия.

От представените доказателства от ответника с административната преписка, се установява, че жалбоподателят излежава в Софийски Централен затвор наложена четири годишна присъда за извършено престъпление от общ характер по чл.152 НК.

Наличието на всичко изложено – установените противоречия в хода на интервютата и в хода на съдебното производство, както и с оглед представените доказателства водят до основателно съмнение, че изложеното от жалбоподателя, е посочено само и единствено с цел обслужване на защитната му теза и получаването на статут на бежанец. Съдът намира, че не са изложени убедителни факти, които да навеждат наличие на заплаха за жалбоподателя с оглед религиозна принадлежност, още повече, че и той самият посочва в интервюто, че спрямо него не са отправяни заплахи във връзка с религията, изповядвана от него. Нещо повече, самият жалбоподател заявява в хода на интервюто, че желанието му е било да замине при брат си в Б.. Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, включително данните

от проведените интервюта, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е мигрант (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл.8, ал.1 ЗУБ.

Правилен и законосъобразен е изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец.

Съдът намира, че по отношение на жалбоподателя не са налице предпоставките и причини същият да се завърне в страната си по произход с оглед на характера на посочените причини, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, въз основа на които да се представи статут на бежанец. Не се установява жалбоподателят да е бил обект на преследване от някой от субектите по чл.8, ал.3 ЗУБ, както и по отношение на него да е извършено някое от действията по преследване съобразно чл.8, ал.5 ЗУБ. Ето защо е законосъобразна преценката на административния орган за липсата на основания за предоставянето на статут на бежанец.

Съдът намира, че е налице промяна в обществено-политическата обстановка в държавата на произход на жалбоподателя. Това обстоятелство е от съществено значение за личното положение на молителя в А.. В страната продължава да е опасно за хората и междуременно променената обстановка в страната общоизвестна е информацията, че ситуацията там е неспокойна, непрекъснато се променя и към настоящия момент тя не е такава, каквато органът е преценявал, използваната справка не отразява актуалната обстановка, особено след изтеглянето на военните сили на САЩ и вземането на властта в страната от талибаните през август 2021 г.

Сведенията от различни информационни източници са за масова евакуация на хора от страната, предупреждения за предстояща хуманитарна криза (Генерален секретар на ООН в изявление от месец септември, атентати на летището в К., МВнР поставя страната по индекс на риска Ниво 5, Предупреждение за преустановяване на всякакви пътувания и незабавно напускане на страната. Съветът за сигурност на ООН е приел на 30.08.2021 г. Резолюция за А., която призовава талибаните да осигурят безопасното изтегляне на афганистанци и чуждестранни граждани. Предвид предполагаемия поток от бежанци от военните действия в А. и събитията след завземане на властта от талибаните, В. комисариат за бежанците към ООН призовава съседните на А. държави да запазят границите си отворени за тези, които търсят безопасност. Медии съобщават, че по сведения на ООН, съвсем скоро след като талибаните са превзели властта, от А. пристигат новини за тежки нарушения на човешките права, за екзекуции. Съобщава се за екзекуции, извършвани от талибаните, като жертвите са били цивилни граждани и бивши кадри на афганистанските сили за сигурност. Опасната обстановка в А. и актуалните данни за ситуацията там следва да се обсъдят от административния орган в едно ново производство.

Предвид изложеното подадената жалба е основателна в частта на отказания хуманитарен статут. В тази част административният акт следва да се отмени, като административният орган се съобрази с мотивите на настоящото решение.

Така мотивиран, Административен съд-С. град

Р Е Ш Е Н И Е:

ОТМЕНЯ Решение № 814/17.03.2021 г., издадено от Заместник-Председателя на Държавната агенция за бежанците, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на М. Х., гражданин на А.,

ЛНЧ: [ЕГН], против оспорващия за предоставяне на хуманитарен статут.

ВРЪЩА административната преписка на Председателя на Държавната агенция за бежанците, за ново произнасяне по молбата на М. Х., гражданин на А., ЛНЧ: [ЕГН], за предоставяне на хуманитарен статут.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Х., гражданин на А., ЛНЧ: [ЕГН], против Решение № 814/17.03.2021 г., издадено от Заместник-Председателя на Държавната агенция за бежанците, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на оспорващия за предоставяне статут на бежанец. Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: